

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 389/2021
03.03.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Весне Поповић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милица Петровић, адвокат из ..., против туженог ЈКП ГСП „Београд“, са седиштем у Београду, ради поништаја одлуке и исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1595/20 од 22.07.2020. године, у седници одржаној 03.03.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1595/20 од 22.07.2020. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 3077/17 од 16.12.2019. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев и поништена одлука туженог број .. од 07.08.2013. године, којом се умањује зарада тужиоцу за 10% за месец јул 2013. године, по основу радног доприноса, као неоснована. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу исплати неосновано одузети део од зараде у процентуалном износу од 10%, који у новчаном еквиваленту износи 3.383,11 динара, са законском затезном каматом, почев од 01.07.2013. године, као дана умањења јулске зараде, до исплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 256.150,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1595/20 од 22.07.2020. године, ставом првим изреке преиначена је првостепена пресуда у ставу првом изреке тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца да се поништи одлука туженог број .. од 07.08.2013. године, којом се умањује зарада тужиоцу за 10% за месец јул 2013. године, по основу радног доприноса као неоснован; у ставу другом изреке тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца да се обавеже тужени да му исплати неосновано одузети део зараде у процентуалном износу од 10%, који у новчаном еквиваленту износи 3.383,11 динара, са законском затезном каматом почев од 01.07.2013. године, као дана умањења јулске зараде, до исплате, као неоснован. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу трећем изреке првостепене пресуде тако што је

одбијен тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужени да му накнади трошкове парничног поступка у износу од 256.150,00 динара, као неоснован и обавезан тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 950,00 динара. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове поступка по жалби у износу од 1.900,00 динара, док је ставом четвртим изреке, одбијен захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка по жалби, као неоснован.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, ревизију је благовремено изјавио тужилац због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију.

Испитујући правилност побијане пресуде на основу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр.72/11 и 55/14), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у радном односу код туженог на пословима возача тролејбуса. Дана 16.07.2013. године радници унутрашње контроле су обављајући своје радне дужности у преподневној смени на стајалишту „Здравко Челар“ у Београду у 9.48 часова, приметили да возач (тужилац) који управља тролејбусом на линији 40 користи мобилни телефон у току вожње. Након тога, на предлог непосредног руководиоца дана 07.08.2013. године, извршни директор туженог у СП „Дорћол“ донео је одлуку о умањењу зараде тужиоцу за 10% за месец јул 2013. године, а због спорног догађаја. Одлука о дестимулацији је донета на основу Наредбе генералног директора од 05.06.2013. године, којом је возачима забрањена употреба мобилног телефона у току вожње, те да непоступање по одредбама ове наредбе представља повреду радне обавезе за коју запосленом може престати радни однос.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је поништио решење од 07.08.2013. године, оценивши да тужиоцу није могла бити умањена зарада за 10%, с позивом на наредбу в.д. генералног директора, а зато што тужилац није дао допринос на раду. Ово из разлога што недавање доприноса на раду представља мерило у смислу Упутства о критеријумима и мерилима за стимулацију и дестимулацију запослених од 09.12.2011. године, а не разлог за умање зараде на основу наредбе.

Другостепени суд је усвојио жалбу туженог, преиначио првостепену одлуку и одбио тужбени захтев тужиоца, с обзиром да је на правилно утврђено чињенично стање првостепени суд погрешно применио материјално право. Наредбом в.д. генералног директора од 05.06.2013. године, забрањено је возачима да употребљавају мобилне телефоне у току вожње. Општим актом туженог предвиђено је да се основна зарада може умањити, односно увећати, а Упутством од 09.12.2011. године предвиђени су критеријуми и мерила за стимулацију и дестимулацију запослених, па између осталог и по основу радног доприноса. Тужилац је својим понашањем показао незадовољавајућу радну дисциплину и немаран однос према средствима за рад и имовини туженог, па је по оцени другостепеног суда правилна и законита одлука туженог о умањењу зараде тужиоцу због таквог понашања.

Полазећи од наведеног, другостепени суд је правилно одбио тужбени захтев тужиоца, а за свој закључак је дао јасне и потпуне разлоге, које као правилне у свему прихвата и Врховни касациони суд.

Одредбом члана 15. став 1. тач. 1. и 2. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр.24/05, 32/13), прописано је да је запослени дужан да савесно и одговорно обавља послове на којима ради, да поштује организацију рада и пословање код послодавца, као и услове и правила послодавца у вези са испуњавањем уговорних и других обавеза из радног односа. Према одредби члана 17. истог закона, послодавац и запослени су дужни да се придржавају права и обавеза утврђених овим законом, општим актом и уговором о раду.

Одредбом члана 52. став 1, 2. и 4. Колективног уговора туженог, прописано је да се на свим пословима прати и утврђује остварење резултата рада, односно радни допринос запосленог, да се основна зарада запослених може умањити до 20%, односно увећати до 40%, те да критеријуме и мерила за стимулацију и дестимулацију утврђује директор послодавца упутством, у сарадњи са репрезентативним синдикатима код послодавца.

Одредбом члана 1. Упутства о критеријумима и мерилима за стимулацију и дестимулацију запослених број 12011 од 09.12.2011. године, уређена су мерила и критеријуми за увећање зарада запослених у предузећу – стимулација, односно умањења зараде запослених – дестимулација, по основу оцене радног доприноса. Према одредби члана 3. истог упутства, мерила и критеријуми за умањење зарада запослених у предузећу – дестимулација по основу оцене радног доприноса су између осталог незадовољавајућа радна дисциплина и незадовољавајући однос према средствима за рад што подразумева немаран однос према средствима за рад и имовини предузећа.

Полазећи од садржине наведених одредаба у контексту утврђеног чињеничног стања, правилан је закључак другостепеног суда да је оспореним решењем тужиоцу на законит начин умањена зарада, јер је поступањем које је супротно наредби в.д.генералног директора показао неадекватну радну дисциплину и немаран однос према средствима рада, који представљају разлоге за санкционисање тужиоца на наведени начин, у смислу одредбе члана 3. наведеног упутства. Из садржине наведених норми произлази да је послодавац овлашћен да у складу са својим актима, запосленом изврши умањење зараде, на основу мерила и критеријума утврђених упутством. У конкретном случају тужилац је и поред изричите наредбе послодавца о забрани коришћења мобилних телефона током вожње, својим понашањем (које је супротно наредби), показао незадовољавајућу радну дисциплину и немаран однос према средствима рада, па је послодавац из ових разлога био овлашћен да му у смислу правила из члана 52. Колективног уговора, умањи зараду за утврђени проценат за јул 2013. године.

С обзиром да се осталим наводима ревизије оспорава утврђено чињенично стање што не може бити ревизијски разлог према одредби члана 407. став 2. ЗПП, Врховни касациони суд је применом члана 414. ЗПП, одлучио као у изреци.

Имајући у виду да тужилац није успео у поступку по ревизији, то је његов захтев за накнаду трошкова одбијен и донета одлука као у ставу другом изреке применом одредбе члана 165. став 1. ЗПП.

**Председник већа - судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић